

1

'Doe het niet, ze zal je vermoorden!'

'Schat, het geld ligt klaar, ik ben daar zo weer weg. Ik doe het voor ons!'

'Maar wat als het mislukt? Ze zal ons vinden.'

'Ik moet nu ophangen, ik ben er vlakbij. Zorg dat je klaar staat.'

De doodse stilte laat doorgaans verborgen geluiden horen. Het getik van een takje tegen het raam. Het lichte gezoem van een mug, waarschijnlijk verdwaald in het duister van de nacht. En nog iets dat ze niet thuis kan brengen. Is dat bij de achterdeur? Kou trekt door haar borstkas.

Hou op, het is gewoon een kat.

Voorzichtig voelt ze met haar hand naast zich, op zoek naar de oordopjes die daar altijd ergens liggen. Ronalds nachtelijk gedraai en geloop naar de badkamer zouden haar anders ook wakker houden en dat maakt de sfeer er niet altijd beter op. Nu slaapt hij rustig, maar voor hoe lang? Het hoort erbij, heeft de arts gezegd, en Ronald kan er niets aan doen. Een burn-out gaat diep en herstel is een lange weg. Het gaat al beter dan op de dag dat hij met een heel potje slaappillen in zijn hand op het bed zat en zij net op tijd binnen kwam.

Hij wil weer vooruit en het lukt soms. Maar in het donker is alles somber en slaapt de redelijkheid als enige.

Ze duwt de gele dopjes in haar oren en sluit zich af voor de de onheilspellende geluiden die overdag zo onschuldig zijn. Wegzakken wil ze, dromen over morgen, als alles anders zal zijn. Ze heeft nog geen idee dat die wens zal uitkomen.

Ze draait zich op haar zij en trekt haar rechterbeen wat verder omhoog. Even dwalen haar ogen naar de kast, die iets te ver open staat. Storend, maar niet voldoende om haar weer uit haar warme plekje te halen. De urn op de kast lijkt haar aan te spreken op haar luiheid, maar dat moet pure verbeelding zijn.

De herinnering aan Ronalds eerste vrouw, een knappe Italiaanse, heeft nooit bewust tussen hen in gestaan, maar de plaats van de urn in de slaapkamer was niet háár keuze. Maar hij stond er en ze hebben het er nooit over gehad, al broeide het wel van binnen. Grazia leek haar een lieve vrouw, en ze gunde Ronald en de kinderen hun herinneringen en momenten om te rouwen. De foto in de woonkamer mag er ook zijn, en door haar Italiaanse schoonheid is het bijna een kunstwerk, waardoor de emotionele lading nauwelijks meer bij haar binnendringt. Ze had gehoopt dat Ronald op een dag zou ontdekken dat de urn niet meer gepast was in hun intieme ruimte. De laatste tijd ergert ze zich er steeds vaker aan. Het verleden leeft te veel in dit huis.

Kreunend draait Ronald zich om en mompelt iets. Ze houdt haar adem in. Het blijft stil en langzaam laat ze de lucht uit haar mond naar buiten glippen. Maar dan hoort ze een geluid van beneden en knijpt haar lippen samen. In de achterkamer, op de losse plank, onmiskenbaar. Toch?

Ijskoud voelt haar hele lijf opeens, en ze heeft de neiging Ronald aan zijn arm te trekken. Maar terwijl haar hand zijn warme lichaam raakt, houdt ze zich in. *Was het niet bij de burens? Was het er überhaupt wel? Ik had toch mijn dopjes in?*

Het moet verbeelding zijn geweest.

Zonder al te veel lawaai te maken draait ze weer in een foetushouding. Maar haar spieren staan nu strak en diep vanbinnen begint de dreiging van de afgelopen tijd zich te projecteren op de geluiden van de nacht. *Zouden ze echt 's nachts komen?*

Ze haalt met heel haar lijf een diepe hap lucht. *Hou op, Yvonne, je maakt jezelf gek.* Maar uit ervaring weet ze dat het nu niet meer vanzelf gaat lukken. Spookbeelden zijn sterker dan de slaap. Ronald ligt nog in dezelfde houding en ze probeert even van zijn ontspannen gezicht te genieten, zonder onrust, zonder boosheid. Haar hand glijdt zachtjes over zijn schouder en beweegt zich dan naar zijn buik. Hij voelt warm en zacht, en brengt goede herinneringen naar boven. Van lang geleden.

Met een huivering schuift ze uit bed en zet ze haar voeten op de grond. Hij slaapt nu en dat is goed. Misschien zou ze op de logeerkamer moeten gaan liggen. Eerst maar een slokje water halen.

Voorzichtig duwt ze de klink naar beneden, en kijkt opnieuw naar het bed. Daar gebeurt niets en dus duwt ze door en trekt de deur dan zachtjes naar zich toe. Haar voeten schuifelen over het zachte tapijt. Ze laat de deur op een kier staan en draait zich dan om naar de trap.

Een sterke arm klemt zich om haar nek en meteen

voelt ze een klamme hand tegen haar neus en mond drukken. Ademhalen is bijna onmogelijk, maar als ze worstelt wordt de greep nog strakker. De indringer duwt zijn lichaam ruw tegen haar aan en draait haar dan om. Ze krijgt geen geluid uit haar keel. Haar benen zijn te slap maar ze wordt rechtop gehouden door de krachtige greep van de indringer. Hij gooit haar tegen de deur en die vliegt open. Ze gilt gesmoord. Struikelend belandt ze op haar knieën voor het bed met de indringer onzichtbaar achter zich. Ronald heeft zich omgedraaid, diep weggezakt in een verkwikkende slaap.

‘Waar is het, heilige!’ sist een stem.

Yvonne strekt zich uit over het laken, maar een klap op haar schouder doet haar terugzakken op haar knieën. Bevrijd van de hand voor haar mond schreeuwt ze zijn naam. Ronald schiet recht overeind en draait zich verrassend snel naar haar toe. De overvaller pakt hem met zijn vrije hand bij zijn schouders en schudt hem ruw heen en weer. ‘Waar is je geld, klootzak?’

Ze gilt opnieuw, en met haar handen tegen haar mond gedrukt kijkt ze recht in de ogen van de man met wie ze oud wilde worden. Ronald zwijgt, maar zijn verwijtende blik gaat dwars door haar heen. Wat weet hij? *Waar is het geld dan, het lag klaar!*

De indringer schreeuwt weer. ‘Geef het me, het zou er zijn!’

Ronald heft zijn hand op en zegt kalm: ‘Het is er niet meer.’

Beide mannen kijken nu naar haar. De één vol vuur, de ander uitgeblust. Ze voelt een hevige steek en wendt zich af van Ronald. Even is er totale stilte waarin zij alle

drie hun conclusie trekken. Dan voelt ze een enorme dreun tegen de zijkant van haar hoofd. Tussen de flitsen door de schreeuw van Ronald en daarna een krakend geluid dat haar doet kokhalzen. Rood en wit en alle kleuren en dan het oneindige zwart.

2

Veel lawaai maken, dan ben je het snelst wakker.

Dat motto brengt me elke dag weer op de been, en meestal vrij vroeg. Mijn biologische klok rammelt mij vaak voor zes uur al wakker. Gelukkig is er nu niemand die ik ermee irriteren kan. Mijn ongewilde vrijheid vier ik iedere dag door met wilde bewegingen de gordijnen uiteen te schuiven en het daglicht een warm welkom te geven. Een poging om de minder zonnige kant van mijn leven te overwinnen, maar dat zij zo. Wat je aandacht geeft, groeit. Ook zo'n motto. Aan mij zal het niet liggen.

Een verdwaalde slipper verdwijnt onder het bed en ik raap mijn broek van de grond. De stralen van de opkomende voorjaarszon brengen het opgewaaide stof aan het licht en een kriebel in mijn neus laat me drie keer hard niezen. De staat van mijn appartement is niet meer te vergelijken met de studentenhuizen die ik heb versleten. Mijn schamele huishoudelijke vaardigheden hebben daar geen blijvende schade opgelopen en dus kan ik een orde creëren waar ik mee leven kan. En sinds Jamil zijn spullen heeft gepakt, gaat dat nog iets makkelijker, al zou een rondslingerende broek van hem op dit moment meer dan welkom zijn.

Net wat harder dan nodig is trek ik het elastiekje om mijn dikke, krullende haar. *Fysieke pijn is beter te verdragen/dan slagen van het hart.* Ooit ergens gelezen of misschien zelf geklad. *Poëzie is waarheid op haar zondags,*

schreef Joseph Roux, en soms is het leven daarmee beter te handelen voor mij.

Nog maar even onder de douche, dat kan nog wel. Op tijd zijn vind ik prettig, dan kan ik me rustig voorbereiden op de nieuwe klas die het eerste uur weer voor mijn neus zal zitten. Ze zijn nauwelijks te porren voor de lange verhalen over dappere strijders en politieke opvattingen die van alle tijden zijn. Zelfs Ethan, de collega Engels, kan schamper glimlachen als ik me weer eens kritisch uitlaat over de vluchtigheid van telefoonberichtjes en social media. ‘Wie schrijft er nog geschiedenis?’ is inmiddels een gevleugelde uitspraak, ook bij een barbecue of volleybalwedstrijd. Het is bijna een missie geworden. De helft van hun aandacht heb ik al binnen door de neusring en gerafelde spijkerbroek. Hippe sneakers moeten voorgoed afrekenen met de ‘wollen sok in slof’. Maar voor de rest moet ik er hard voor werken.

Ik word wakker uit mijn gemijmer onder de steeds heter gedraaide douchestraal. Nog altijd klinkt op zo’n moment de stem van mijn vader door mijn hoofd. ‘Water is niet gratis’ en ‘In Afrika douchen ze in de rivier’ waren vermoeiende en vooral vergeefse aansporingen om de badkamer over te nemen. We waren met twee meiden thuis en het viel erg mee met het lange douchen. Maar een man heeft daar blijkbaar een andere mening over en er was geen moeder om ons hierin te steunen. Toen de puberteit voorbij was, bleven deze zinnen hangen als wijze lessen om mee te nemen.

De telefoon gaat. *Om 6 uur?*

Maar de waterstraal is verslavend en ik wacht tot het

antwoordapparaat aangaat. ‘Politie Enschede. Ik heb een bericht voor Sofie Coenenburg. Wilt u mij terugbellen? Het gaat om uw vader.’

Snel draai ik de kraan uit en stap met natte voeten de kamer in. Voordat de man het benodigde telefoonnummer heeft kunnen noemen, pak ik met mijn nog klamme hand de hoorn en fluister ik hijgend mijn naam.

‘O, u bent er toch. Uw vader is vanochtend in zijn huis overvallen en zwaargewond in het MST opgenomen. Wilt u zo spoedig mogelijk daar naartoe komen?’

‘Wát? Overvallen? Wat zijn zijn verwondingen dan? Gaat hij dood?’ Mijn stem schiet alle kanten uit en ik heb het gevoel dat ik val. Heel diep. Met mijn voeten en handen zoek ik houvast, en met een vinger duw ik mijn ene oor dicht om het suizen te stoppen. Mijn andere hand klemt zich om het toestel.

De man kucht. ‘Dit is alles wat ik weet. In het ziekenhuis kunnen ze u meer informatie geven over zijn toestand. Mijn collega’s daar zullen zo snel mogelijk contact met u opnemen.’

‘Is Yvonne bij hem?’ De woorden komen er moeizaam uit en zelfs ik kan mijn stem nauwelijks horen. De man weet niets over een Yvonne. Hij noteert het en wenst mij sterkte. Even zeggen we beiden niets. De betekenis van het gesprek lijkt steeds harder binnen te komen. Ik wil het weten. ‘Wilden ze hem echt dood hebben?’

Direct heb ik spijt van de vraag, maar ook hier kan de man geen antwoord op geven. Na een beleefd bedankje leg ik hoorn terug op zijn plek. Daar waar ik hem nooit weg had moeten halen.

De kou van mijn natte huid trekt naar binnen en zelfs de meegegriste handdoek kan geen warmte bieden. *Hoe, waarom? Waarom hij?*

Als een zombie loop ik terug naar de douche. Een nat spoor voor en achter mij. Zo snel mogelijk spoel ik de shampoo uit mijn dikke haar. Opnieuw onder de dampende straal, heter en heter, heel even nog recht op mijn gezicht, mijn handen langs mijn wangen, mijn ogen dicht. Langzaam glijden mijn handen over mijn haar tot in mijn nek. Ze trekken het naar voren terwijl mijn hoofd terugduwt. Een poging om me te vermanen, te landen.

1815 Slag bij Waterloo.

Mijn tic, al zolang ik me herinner, een vlucht uit de chaos naar het overzicht, naar iets wat nooit meer veranderen kan en voorbij is.

Kan een scenarioschrijver misschien vertellen wat er nu van mij wordt verwacht? Ik, de nuchtere denker, die ellende wil verhelpen, weet het even niet meer.

Dan schakel ik weer over naar de sneltreinstand. Ik moet me aankleden, Laura bellen en naar het ziekenhuis. Laura, kan zij dit aan?

Met natte haren en zonder ontbijt ren ik de voordeur uit, terwijl ik ondertussen mijn iPhone check. Talloze gemiste oproepen en berichten, dat had ik kunnen weten. Ze hebben Laura dus ook al gebeld. In de auto, de telefoon op handsfree, bel ik mijn tweelingzus. Zodra haar stem hoor, besef ik dat de auto aan de kant moet. Laura is luidruchtiger dan ik, en tegelijk ook veel emotioneler. Ze vraagt mijn volledige aandacht. 'Wacht even, ik zoek een plekje.'

Ze blijft huilend verder praten. Mijn handen beginnen weer te trillen en mijn hartslag dendert in mijn hoofd. ‘Stil maar, rustig, het komt goed,’ zeg ik in een poging ons allebei te kalmeren. Zinloos. Mijn stem heeft te weinig zeggingskracht.

‘Hij gaat dood, o Sofie, het is erg, zoveel bloed!’

Laat haar alsjeblieft niet doorslaan!

‘Rustig nou. Hij is op de juiste plek. Ze kunnen veel, hoor.’

Maar Laura laat zich niet geruststellen met loze woorden. ‘Ik heb het gezien, Soof, het bed. En ik heb hem gezien, voor hij de OK in ging. Wit en rood. Alleen maar wit en rood.’